

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **V. C.,** zastoupený JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou se sídlem Brno, Dřevařská 25, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3**,** o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, č. j. 62 Az 39/2004 - 19 ze dne 19. 8. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j.: OAM-839/VL-10-12-2004 ze dne 30. 3. 2004. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná ve smyslu § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „azylový zákon“). Soud po přezkoumání uvedeného rozhodnutí z hlediska uplatněných námitek dospěl k závěru o nedůvodnosti žaloby. Zjistil totiž, že stěžovatel ve správním řízení skutečně neuvedl žádné skutečnosti, pro něž by bylo možno udělit azyl z důvodů podle § 12 azylového zákona, a žalovaný tak měl dostatek podkladů pro posouzení důvodnosti nebo nedůvodnosti jeho žádosti o azyl. Problémy se soukromými osobami nelze v situaci, kdy se stěžovatel nedomáhal ochrany u státních orgánů, považovat za pronásledování ve smyslu azylového zákona. Podle soudu tedy žalovaný nepochybil, jestliže žádost stěžovatele o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou. Soud se nezabýval námitkou neudělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 cit. zákona,

neboť jeho udělení v případech, kdy se rozhoduje ve smyslu § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona, nepřipadá v úvahu. Zejména s ohledem k těmto skutečnostem krajský soud žalobu stěžovatele v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl jako nedůvodnou.

V podané kasační stížnosti stěžovatel formálně uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Nejprve stěžovatel rozebral rozdíly mezi správním uvážením a aplikací neurčitého právního pojmu. Uvádí, že správní uvážení se vztahuje na způsob použití zákonem upraveného následku, oproti tomu neurčitý právní pojem se zaměřuje na zjištění skutkového stavu. Správní orgán pochybil, když nevycházel z objektivně a reálně zjištěných skutečností, ale vystačil si s předpoklady, úvahami a domněnkami, a to zejména pokud jde o hodnocení situace v jeho rodné zemi a jeho osobní situace. Meze správního uvážení měl správní orgán překročit tím, že nevzal v úvahu novelu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „cizinecký zákon“). Stěžovatel rozhodnutí správního orgánu označil za rutinní a nevycházející z objektivně zjištěného skutkového stavu věci. Uvedl též, že na Ukrajině je vystaven pronásledování pro svoji příslušnost k určité sociální skupině. Návrat do této země by pro něj znamenal bezprostřední ohrožení jeho zdraví a velmi pravděpodobně i života, neboť Ukrajina není pro něj bezpečná země. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť výkon rozhodnutí by pro něj znamenal neřešitelnou osobní situaci a pobyt na území České republiky je pro něj jediným řešením jeho osobní situace.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že v rámci žádosti o azyl a pohovoru k důvodům této žádosti stěžovatel jako její důvod označil skutečnost, že byl na Ukrajině obviněn policií i majitelem továrny ze zavinění požáru závodu, kde pracoval jako strážný. Majitel po něm požadoval 45.000 hřiven. Takové peníze neměl, a proto mu hrozilo vězení. Protože měl strach, že půjde do vězení, rozhodl se odjet do České republiky. V rámci pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu stěžovatel připustil, že požár vznikl v důsledku vzplanutí jeho kabátu, který nechal usušit u elektrického topení. Uvedl rovněž, že uznal vinu, ale nikdy svému zaměstnavateli neslíbil, že škodu zaplatí. Stěžovatel na zaměstnavatele převedl svůj dům, ale to prý nestačilo. Peníze na něm vymáhaly tři osoby, které jej i zbily. Se žádostí o pomoc před vyhrožováním se však nikam neobracel, ačkoliv mu v tom podle jeho vlastních slov nic nebránilo. Poté se začal skrývat, přestěhoval se do Kyjeva, kde i pracoval, a po vyřízení víza vycestoval do České republiky. Stěžovatel ve správním řízení potvrdil, že jiné problémy na Ukrajině neměl, a to ani se státními orgány, a že nikdy nebyl trestně stíhán

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu řádně uplatněných důvodů uvedených v kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že podle jeho názoru byly v jeho případě splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 azylového zákona, neboť má podle svých slov obavu z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. V této souvislosti poukazuje na to, že skutková podstata, z níž žalovaný při rozhodnutí o neudělení tohoto druhu azylu vycházel, nebyla dostatečně zjištěna, a že správní orgán pochybil jak při aplikaci správního uvážení, tak při aplikaci neurčitého právního pojmu.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) azylového zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 téhož zákona.

Nejvyšší správní soud v daném případě zjistil, že ve správním řízení byly skutečně dány důvody pro zamítnutí žádosti stěžovatele jako zjevně nedůvodné ve smyslu § 16 odst. 1 písm. g) azylového zákona. Ve správním řízení bylo totiž dostatečným způsobem zjištěno, že stěžovatel měl na Ukrajině pouze potíže se svým zaměstnavatelem, který po něm požadoval úhradu jím způsobené škody, resp. s osobami, které pro zaměstnavatele dluh od stěžovatele vymáhaly. Dále se stěžovatel obával trestního stíhání, které mu hrozilo v případě, že svůj dluh nesplatí. Jiné problémy s fyzickými osobami nebo státními orgány na Ukrajině však stěžovatel podle svých vyjádření ve správním řízení neměl. Shora uvedené problémy však nelze bez dalšího považovat za azylově relevantní. Jak sám stěžovatel připustil, škodu svému zaměstnavateli skutečně způsobil svou nedbalostí, a proto jeho požadavek na uhrazení byl legitimní. Jestliže se zaměstnavatel jal vymáhat náhradu škody nelegálním způsobem, prostřednictvím vyhrožování ze strany soukromých osob, pak stěžovatelovi nic nebránilo, aby se obrátil se žádostí o pomoc na státní orgány k tomu povolané. Pokud tak neučinil, pak nelze státu jednání soukromých osob přičítat, a proto ani nelze toto jednání považovat za pronásledování ve smyslu azylového zákona. Nejvyšší správní soud tedy zjistil, že stěžovatel ve správním řízení nejen netvrdil, že je pronásledován nebo že má důvodné obavy z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 azylového zákona, nýbrž netvrdil ani to, že by byl vůbec pronásledován ve smyslu § 2 odst. 6 cit. zákona. Za takových okolností byly ve správním řízení splněny zákonné podmínky proto, aby žalovaný ve lhůtě 30ti dnů ode dne zahájení správního řízení o udělení azylu přijal rozhodnutí o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona.

Jestliže jsou ve správním řízení splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona, pak správní orgán nemusí zkoumat, zda by v případě konkrétního žadatele o azyl jinak byly splněny podmínky pro udělení azylu z důvodů uvedených v § 12 cit. zákona, neboť právě absence tvrzení takových důvodů má za následek přijetí rozhodnutí o zamítnutí žádosti. K námitce stěžovatele, že má strach z pronásledování z důvodu své příslušnosti k určité sociální skupině, nebylo možné přihlédnout, neboť stěžovatel konkrétní sociální skupinu, k nímž má náležet, přímo ani nepřímo ve správním řízení ani v řízení před soudem neoznačil.

Přihlédnout nemohl soud ani k námitce nesprávného postupu při aplikaci správního uvážení a neurčitého právního pojmu. Na rozdíl od jiných klíčových ustanovení azylového zákona (typicky se jedná například o § 14 azylového zákona) totiž § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona neobsahuje žádný neurčitý pojem a nedává správnímu orgánu možnost správního uvážení. Platí naopak, že jsou-li splněny zde zřetelným způsobem uvedené podmínky nepřipouštějící rozdílnou interpretaci, nemá žalovaný jiné volby, než žádost žadatele o azyl zamítnout. Z tohoto důvodu nemohl tedy žalovaný při aplikaci neurčitého pojmu a právního uvážení pochybit. Za zcela nesrozumitelný, pak Nejvyšší správní soud považuje argument stěžovatele o překročení mezí správního uvážení ze strany správního orgánu spočívajícího v nezohlednění novely cizineckého zákona z roku 2001. Stěžovatel nenabízí jakoukoliv bližší specifikaci významné změny, kterou měla tato novela přinést, ani náznak relevance této změny k jeho případu.

Celkově dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že skutková podstata, z níž správní orgán při rozhodování vycházel, má oporu ve správním spise, a proto neshledal námitku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. důvodnou. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. stěžovatel v kasační stížnosti žádným způsobem nespecifikoval, a proto tuto námitku nelze považovat za řádně uplatněný stižní bod; Nejvyšší správní soud proto rozsudek Krajského soudu v Ostravě z pohledu cit. ustanovení nepřezkoumával.

Nejvyšší správní soud s poukazem na výše uvedené nezjistil naplnění důvodu kasační stížnosti, a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

S přihlédnutím k § 78b odst. 1 azylového zákona, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 5. října 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu